

## **Suppletieregeling Beleggingsverzekeringen Legal & General**

Legal & General zal de Aanbeveling van de Ombudsman van 4 maart 2008 volgen, tenzij hieronder nadrukkelijk anders is bepaald. De Regeling heeft betrekking op beleggingsverzekeringen met een ingangsdatum voor 1 januari 2008, welke niet binnen vijf jaar zijn afgekocht of anderszins binnen vijf jaar zijn beëindigd.

### **Geen erkenning van aansprakelijkheid**

Legal & General erkent geen aansprakelijkheid ter zake van de klachten die zijn c.q. worden geuit in het kader van de maatschappelijke discussie die is ontstaan over de (voorlichting over) (de hoogte van) kosten, risicopremies, rendementen en risico's van beleggingsverzekeringen.

Legal & General wil er in het licht van de huidige maatschappelijke discussie, in het kader van vertrouwensherstel, desondanks naar streven om de daarvoor in aanmerking komende polishouders tegemoet te komen.

### **De regeling m.b.t. producten waarvan vaststaat of zal komen vast te staan dat Legal & General niet voldoende transparant is geweest**

Voor alle producten waarvan vaststaat of zal komen vast te staan dat Legal & General niet voldoende eenduidig en/of helder is geweest met betrekking tot de kostenstructuur van haar producten en/of met betrekking tot overige informatie betreffende de aard, werking en risico's van het betreffende product, zoals deze door de op dat moment geldende wet- en regelgeving werden voorgeschreven, zal Legal & General de Aanbeveling van de Ombudsman met betrekking tot compensatie van polishouders volgen.

Het betreft de volgende producten:

1. EMS lijfrenteplan
2. EMS Koopsom
3. Lotus Aanvullend Pensioen
4. Van Lanschot Bedrijfsspaarpolis B
5. Van Lanschot Lijfrente Beleggings Plan (+)
6. Van Lanschot Lijfrente Beleggings Plan (k)

Legal & General is bereid om alle bij deze producten in rekening gebrachte kosten, waaronder niet worden verstaan de risicopremies, maar wel de TER, berekend over de gehele looptijd te maximeren tot:

Categorie 1: 2,85% voor beleggingsverzekeringen met een bruto premie-inleg in het eerste polisjaar lager dan EUR 1.200 of tegen een koopsom lager dan EUR 12.000.

Categorie 2: 2,45% voor beleggingsverzekeringen met een bruto premie-inleg in het eerste polisjaar hoger dan of gelijk aan EUR 1.200 of een koopsom hoger dan of gelijk aan EUR 12.000.

- Categorie 3: 3,5% voor beleggingsverzekeringen met een bruto premie-inleg in het eerste polisjaar lager dan EUR 1.200 of een koopsom lager dan EUR 12.000, beide met een garantie op het netto fondsrendement van tenminste 3%.
- Categorie 4: 3,1% voor beleggingsverzekeringen met een bruto premie-inleg in het eerste polisjaar hoger dan of gelijk aan EUR 1.200 of een koopsom hoger dan of gelijk aan EUR 12.000, beide met een garantie op het netto fondsrendement van tenminste 3%.
- Categorie 5: 2,35 % voor Beleggingsverzekeringen met een looptijd van 30 (voluit: dertig) of meer jaar en met een bruto premie-inleg in het eerste polisjaar hoger dan of gelijk aan EUR 2.000,- of een koopsom hoger dan of gelijk aan EUR 20.000,-.

Ingeval van een zogenaamde hoog/laag-constructie zal voor de vaststelling van de categorie-indeling op de polis van de beleggingsverzekering vermelde lage, gedurende de gehele premieduur gelijkblijvende bruto jaarpremie tot uitgangspunt worden genomen, te vermeerderen met 10% van de som van de bedragen waarmee deze lage bruto jaarpremie, over de gehele premieduur van de beleggingsverzekering, is en/of wordt overtroffen. Dit geldt uitsluitend indien en voor zover tussen de polishouder en Legal & General al bij het aangaan van de beleggingsverzekering deze hoge premie(s) zijn overeengekomen.

Bij extra koopsomstortingen geldt voor de vaststelling van de categorie-indeling dat 10% van de som van alle (verrichte en/of te verrichten) extra koopsomstortingen bij de eerste bruto jaarpremie wordt opgeteld, indien en voor zover tussen de polishouder en Legal & General al bij het aangaan van de beleggingsverzekering deze stortingen zijn overeengekomen.

De kostenmaximeringen zullen worden berekend over de hele, oorspronkelijke looptijd van iedere afzonderlijke verzekering, op basis van over de hele looptijd werkelijk behaalde rendementen en op basis van een gebruteerde overlijdensrisicopremie. Dit laatste betekent dat de risicopremies in het kader van de berekening van de eventueel uit de kostenmaximering voortvloeiende tegemoetkoming worden verhoogd met een opslag. De brutering wordt alleen gehanteerd in het kader van de berekening van de eventueel uit de kostenmaximering voortvloeiende tegemoetkoming en leidt niet tot het in rekening brengen van extra kosten in het kader van de uitvoering van de polis.

De in het kader van de berekening van de tegemoetkoming te hanteren gebruteerde overlijdensrisicopremies worden als volgt samen gesteld:

- a. De overlijdensrisicopremies worden bepaald op basis van netto sterftekansen, zonder leeftijdsopslagen, uitgezonderd die producten waar een rokerstarief is toegepast en uitgezonderd de opslagen voor medische risico s op basis van GBM 8590/9095 voor mannen en GBV8590/9095 voor vrouwen voor zover deze tabellen in de bovengenoemde producten worden gehanteerd; bij de brutering van de overlijdensrisicopremie hanteert Legal & General een opslag van maximaal 16 %.
- b. De overlijdensrisicopremies worden bepaald op basis van netto sterftekansen, zonder leeftijdsopslagen, uitgezonderd die producten waar een rokerstarief is toegepast en uitgezonderd de opslagen voor medische risico s op basis van GBM8085 voor mannen en GBV8085 voor vrouwen of eerdere tabellen voor zover deze tabellen in de bovengenoemde producten worden gehanteerd; bij de brutering van de overlijdensrisicopremie hanteert Legal & General een opslag van maximaal 10 %.
- c. Bij de berekening van de tegemoetkoming worden de overlijdensrisicopremies

berekend over de risicokapitalen die worden afgeleid van de waardeopbouw behorende bij de kostenmaximering.

- d. Bij een negatieve overlidensrisicodekking (uitkeringen lager dan de opgebouwde waarde) zullen de negatieve overlidensrisicopremies niet worden gebruteerd, maar zal worden uitgegaan van het bij het product behorende tarief.

Voor zover andere punten nog nader moeten worden uitgewerkt, bijvoorbeeld hoe om te gaan met afkoop en premieverlagende mutaties zal de Aanbeveling van de Ombudsman van 4 maart 2008 uitgangspunt zijn en zullen de termijnen worden gehanteerd die vergelijkbaar zijn met de termijnen overeengekomen tussen de Stichtingen en ING en ASR.

### **Schrijnende gevallen**

Eventuele individuele schrijnende gevallen binnen de polissen van de hierboven aangeduide producten zal Legal & General compenseren.

Van een individueel schrijnend geval is sprake in het geval van materiële, ongerechtvaardigde en onaanvaardbare gevolgen voor een individuele polishouder, die verband houden met de bijzondere c.q. specifieke productrisico's van zijn/haar beleggingsverzekering, te weten:

- a. merkbare gevolgen van de zogenaamde hefboom - en/of inteer - effecten;
- b. materiële, ongerechtvaardigde en onaanvaardbare gevolgen van de berekenings-systematiek.

Deze regeling voor individueel schrijnende gevallen biedt geen vergoeding voor de mogelijke gevolgen van slechte beleggingsresultaten.

### **Tegemoetkoming op einddatum en communicatie**

Een inschatting van de eventuele tegemoetkoming zal voor het eerst zijn opgenomen in het waardeoverzicht dat in 2010 over 2009 wordt verstuurd aan polishouders en zal worden berekend en verrekend op einddatum, op basis van het dan (feitelijk) uit te keren expiratiebedrag.

### **Finale kwijting**

Toekenning van enig recht op tegemoetkoming ter zake van een individuele beleggingsverzekering ingevolge deze Regeling geschiedt onder de voorwaarde van finale kwijting.

Hilversum, 15 januari 2010

## Updates per juni 2011

1. De Suppletiereregeling Legal & General is gebaseerd op de systematiek van de Aegon regeling. De regelingen van ING en ASR zijn ook op deze regeling gebaseerd.
2. Op pagina 2: **Toevoegen categorie 5** bij: Legal & General is bereid om alle bij deze producten in rekening gebrachte kosten, waaronder niet worden verstaan de risicopremies, maar wel de TER, berekend over de gehele looptijd te maximeren tot:

Categorie 5: 2,35 % voor Beleggingsverzekeringen met een looptijd van 30 (voluit: dertig) of meer jaar en met een bruto premie-inleg in het eerste polisjaar hoger dan of gelijk aan 2.000,- of een koopsom hoger dan of gelijk aan 20.000,-.

Uitleg: Deze categorie is onderdeel van de Suppletiereregeling Legal & General. De polishouders die onder deze categorie vallen, heeft Legal & General reeds actief benaderd: Legal & General heeft deze polishouders eind 2010 geïnformeerd of, en zo ja, in welke mate de verzekering in aanmerking komt / is gekomen voor suppletie.

3. Op pagina 4: De in het kader van de berekening van de tegemoetkoming te hanteren gebruteerde overlijdensrisicopremies worden als volgt samen gesteld:

**Onderdeel verwijderd:** Voor die producten die een rokers tarief kennen is de leeftijdopslag 1 jaar.

Uitleg: Conform de regeling van Aegon maakt Legal & General geen onderscheid tussen rokers en niet-rokers. Dus tijdens de uitvoering van de Suppletiereregeling Legal & General is de leeftijdsverhoging voor rokers van 1 jaar niet toegepast.

## Updates per december 2011

### Flankerend beleid

De regering heeft flankerend beleid voor beleggingsverzekeringen die vallen onder de diverse compensatieregelingen opgesteld. Legal & General neemt dit beleid over voor die verzekeringen die vallen onder de Suppletiereregeling van Legal & General. In het flankerend beleid staan 3 hoofdthema's centraal:

1. De klant weet wat hij heeft en heeft toegang tot laagdrempelig advies.
2. De klant weet wat hij krijgt; snel duidelijkheid voor de klant over de hoogte van de compensatie op basis van de overeengekomen regeling.
3. De klant is voor de toekomst beter af; de klant kan eenvoudig overstappen naar een voor hem beter product, dan wel zij huidige product verbeteren.

In aanvulling op de Suppletiereregeling geven wij op volgende wijze invulling aan dit zogenoemde flankerend beleid:

1. De klant weet wat hij krijgt en heeft toegang tot laagdrempelig advies

Uitgangspunt 'Flankerend beleid'	Uitvoering door Legal & General
<p>Verzekeraars geven hun klanten begrijpelijke en bruikbare, individuele informatie over wat de eventuele compensatie voor het product betekent. Verzekeraars informeren de klant over de mogelijkheden voor verbetering van hun situatie, waarbij de klant zoveel mogelijk geactiveerd wordt om goed te bekijken wat in zijn situatie het beste is om te doen.</p>	<ul style="list-style-type: none"> <li>▪ Heeft u een beleggingverzekering die valt onder de Suppletiereregeling van Legal &amp; General dan bent u hierover eind 2010 door ons geïnformeerd en ook bent u op de hoogte gebracht van de mogelijke compensatie op de einddatum van uw verzekering.</li> <li>▪ In het eerste kwartaal van 2012 informeren wij u aanvullend informeren over de gevolgen van het flankerend beleid voor uw verzekering. Hierbij raden wij u aan contact op te nemen met uw financieel adviseur. Uw financieel adviseur kan een analyse maken van uw persoonlijke financiële situatie. Op basis daarvan kunt u samen met hem een keuze maken om de verzekering voort te zetten of deze om te zetten naar een ander product.</li> </ul>
<p>Verzekeraars ontwikkelen laagdrempelige informatiemogelijkheden voor hun klanten, zodat zij zelf kunnen onderzoeken wat hun mogelijkheden zijn (bijv. internettools)</p>	<ul style="list-style-type: none"> <li>▪ Legal &amp; General biedt u de mogelijkheid om eenvoudig informatie bij ons in te winnen. Hiervoor kunt contact met ons opnemen, bijvoorbeeld via telefoon of e-mail. Daarnaast heeft u de mogelijkheid om de ontwikkeling van uw verzekering te volgen via ons Extranet.</li> <li>▪ Legal &amp; General vervult <u>geen</u> adviserende rol. Deze rol wordt specifiek vervuld door uw financieel adviseur. Legal &amp; General werkt uitsluitend samen met professionele, gekwalificeerde, onafhankelijke adviseurs. Legal &amp; General heeft geen belangen en/of deelnemingen in de met haar samenwerkende assurantiekantoren. Met de keuze voor een financieel adviseur bent u zeker van een advies dat goed is afgestemd op uw persoonlijke situatie. Dit is de reden dat Legal &amp; General ook voor advisering ten aanzien van dit onderwerp u verwijst naar de uw eigen adviseur. Legal &amp; General ondersteunt hierbij de adviseur door zorg te dragen voor adequate informatieverstrekking.</li> <li>▪ Heeft u geen beschikking meer over een adviseur dan kunt u via onze website (met de postcode-zoeker) eenvoudig een nieuwe financieel adviseur vinden.</li> </ul>
<p>Adviseurs geven bij lopende polissen advies over aanpassingen van deze polis zonder daarvoor aanvullende kosten in rekening te brengen.</p>	<ul style="list-style-type: none"> <li>▪ Het adviseren van de klant bij het aangaan van de verzekering en tijdens de verdere looptijd van de verzekering valt onder de zorgplicht van de financieel adviseur. Adviseurs hebben in het verleden (veelal) een vergoeding gekregen voor het adviseren van de verzekering (afsluitprovisie), maar ook is er (veelal) een vergoeding voor de adviseur ingeregeld voor advisering tijdens de verdere looptijd van de verzekering (doorlooppromissie). Van de adviseur mag dan ook worden verwacht dat zij niet opnieuw kosten in rekening brengen voor advisering naar aanleiding van de uitvoering van de Suppletiereregeling. Inmiddels heeft de organisatie van tussenpersonen, AdFiz, haar leden opgeroepen om onafhankelijke adviezen over aanpassingen van bestaande producten aan te bieden zonder aanvullende kosten in rekening te brengen. Aangezien het hier een afspraak tussen u en uw adviseur betreft, zult u dit moeten bespreken met uw adviseur.</li> </ul>
<p>Als de klant geen adviseur (meer) heeft bieden</p>	<ul style="list-style-type: none"> <li>▪ Als u geen adviseur meer heeft, wordt u altijd te woord</li> </ul>

<p>verzekeraars daar oplossingen voor, bijvoorbeeld door middel van een helpdesk. De verzekeraar brengt daarvoor de klant geen kosten in rekening. Ook kan de verzekeraar de klant wijzen op alternatieve adviesmogelijkheden.</p>	<p>gestaan door onze medewerkers zonder dat daar kosten voor worden gerekend. Legal &amp; General verzorgt hierbij specifiek de informatieverstrekking.</p> <ul style="list-style-type: none"> <li>▪ Legal &amp; General vervult <u>geen</u> adviserende rol. Deze rol wordt specifiek vervuld door de financieel adviseur. Legal &amp; General werkt uitsluitend samen met professionele, gekwalificeerde en onafhankelijke adviseurs.</li> <li>▪ Heeft u geen beschikking meer over een financieel adviseur dan kunt u via onze website (met de postcode-zoeker) eenvoudig een financieel adviseur vinden.</li> </ul>
--	---

## 2. De klant weet wat hij krijgt

Uitgangspunt 'Flankerend beleid'	Uitvoering Legal & General
De verzekering vraagt geen kwijting bij de uitbetaling van de compensatie	<ul style="list-style-type: none"> <li>▪ Legal &amp; General geeft hieraan uitvoering.</li> </ul>
De tot nu toe verschuldigde compensatie wordt in de polis gestort	<ul style="list-style-type: none"> <li>▪ Voor berekening van de compensatie wordt een peildatum vastgesteld. Na berekening van de hoogte van de compensatie wordt deze in de lopende verzekeringen geïnvesteerd volgens de bestaande beleggingsverhouding en zonder aankoopkosten te rekenen hiervoor. De berekende compensatie betreft echter een aanneme en geen compensatie op basis van het feitelijke kostenverloop van de verzekering. Het feitelijke kostenverloop kan pas op de einddatum worden vastgesteld of bij voortijdige beëindiging.</li> <li>▪ Wij informeren u in het eerste kwartaal van 2012 met de eerder genoemde brief over de hoogte en de verwerking van een eventuele compensatie.</li> </ul>

## 3. De klant is beter af voor de toekomst

Uitgangspunt 'Flankerend beleid'	Uitvoering Legal & General
Binnen het lopende product is wisselen naar goedkopere fondsen of van risicodekking eenmalig of binnen de periode van uitvoering van het flankerende beleid, zonder kosten, mogelijk.	<ul style="list-style-type: none"> <li>▪ Aangezien binnen de huidige producten de mogelijkheden voor wijzigingen zeer beperkt zijn, bieden wij u de mogelijkheid om te kiezen voor een alternatief product. Wij raden u aan hiervoor contact op te nemen met uw financieel adviseur.</li> </ul>
Een aanbieder biedt betere en goedkopere producten aan	<ul style="list-style-type: none"> <li>▪ Legal &amp; General biedt een uitgebreid productenpalet aan waaruit de adviseur op basis van uw wensen en behoeften een keuze kan maken. Bancaire producten en losse overlijdensrisicoverzekeringen maken bijvoorbeeld deel uit van dit productenpalet.</li> </ul>
Als de klant kiest voor een alternatief product bij dezelfde of een andere aanbieder worden er geen kosten als gevolg van de overstap berekend.	<ul style="list-style-type: none"> <li>▪ Bij beëindiging van een product vallend onder de Suppletiereregeling rekent Legal &amp; General geen verkoopkosten van beleggingen en geen afkoopkosten.</li> </ul>
Aanbieders onderwerpen de nieuwe en aangepaste producten aan grondige analyse door middel van hun review- en product ontwikkelingsprocessen.	<ul style="list-style-type: none"> <li>▪ Voor nieuwe en aangepaste producten is het Product Approval Proces binnen Legal &amp; General aangepast op basis van de richtlijnen en regels die door de toezichthouders en andere partijen, zoals het Verbond van Verzekeraars, zijn opgesteld. Met een Product Approval Proces kan Legal &amp; General vooraf toetsen of risico's van ingewikkelde financiële producten voor onze klanten en onze eigen organisatie acceptabel zijn. Hierdoor kunnen problemen achteraf voorkomen worden. Op deze wijze zet Legal &amp; General het klantbelang centraal.</li> </ul>